

A close-up portrait of a man with a slight smile, looking directly at the camera. He is wearing a white shirt with a pattern of small, colorful circles. The image is partially obscured by a white horizontal band that serves as a background for the title.

KERNCOMPETENTIES

JAMAL BELMAHI
SAMENLEVINGSOPBOUW
STAD ANTWERPEN

Sociaal-cultureel werkers zijn 'omni', 'multi' en 'flexi': van veel markten thuis en breed inzetbaar. Hun werkveld is de samenleving, hun grondstof zijn mensen, hun doel: samen met anderen bijdragen aan een democratische, solidaire, inclusieve en duurzame toekomst voor ons allemaal. Om dit brede functieprofiel waar te maken, zetten ze specifieke kerncompetenties in. Die maken de sociaal-cultureel werkers tot wat ze zijn: changemakers van micro- tot macroniveau in een context vol uitdagingen.

DE BASISUITRUSTING VAN SOCIAAL-CULTUREEL WERKERS VOOR EEN WERELD IN VERANDERING

ANDERE VAKGEBIEDEN OVERZIEN EN BETREKKEN

Jamal Belmahi is sociaal-cultureel werker en coördinator van het team 'recht op wonen' bij Samenlevingsopbouw Antwerpen. Samen met acht collega's werkt Jamal aan twee grotere woonprojecten. De focus van zijn team op een complex thema zoals wonen vereist de inbreng van diverse kennisbronnen en invalshoeken. Daarom is het cruciaal dat Jamal en zijn team aansluiting vinden op andere dan de sociaal-culturele vakgebieden. Het beleid beïnvloeden is niet alleen signalen verzamelen en aankaarten bij oplossingsactoren, maar ook zelf innovatieve alternatieven ontwikkelen. "In mijn team waar we woonmodellen ontwikkelen, vraagt dat specifieke kennis en competenties die niet alle sociaal-cultureel werkers uit een opleiding mee kregen. Dit kan je wel in een latere fase oplossen door samen te werken met de juiste partners, experts uit andere vakgebieden: architecten, renovatiedeskundigen, financiële experts, juristen ... maar bij de start van kleinschalige experimenten vragen we aan opbouwwerkers wel om via vorming extra basiskennis en competenties te verwerven." Weten welke kennis je extern moet aanspreken en evengoed hoe je de middelen – tijd, ruimte en netwerk – zoekt om deze mensen te vinden is een kerncompetentie voor sociaal-cultureel werkers.

Zelf deed Jamal, fysicus van opleiding, veel relevante ervaring als sociaal-cultureel werker op door zijn inzet in zelforganisaties in Mechelen, waar hij woont. Een aantal competenties die hij in zijn opleiding fysica verwierf, zoals processen analyseren, komt daarbij goed van pas. Hij ziet ook hoe anderen – vanuit hun specifieke achtergrond – nuttige en unieke competenties binnenbrengen in zijn team.

Om diverse en specifieke profielen op elkaar te doen aansluiten zet Jamal in op coaching en intervisie. Wij hebben geen solowerkers. Co-creatie en solidariteit zijn belangrijke principes in ons werk. We leren ook uit interacties met onze doelgroep. Het oppikken van en linken met de vakkundigheid van andere collega's is cruciaal, maar Jamal benadrukt dat opbouwwerkers evengoed leren van bezoekers en buurtbewoners.

Samenlevingsopbouw betreft mensen in kwetsbare posities daarom ook in beleidswerk. Hun ervaringsdeskundigheid is belangrijk in het ontwikkelen van een aangepast beleid binnen bijvoorbeeld een sociale huisvestingsmaatschappij, de stad of de Vlaamse overheid. Jamal noemt hen oplossingsactoren, want door te weten hoe hun bevoegdheden worden ingezet en op elkaar inhaken kan zijn team oplossingen ontwikkelen. Naast doelgroepen en overheid zijn er tal van stakeholders, zoals zelforganisaties, die zoeken naar woningen voor vluchtelingen. Dat zijn dan weer partners die sterk aansluiten bij de sociaal-culturele logica.

Maar bij woonprojecten komt een sterk technisch aspect kijken. Daarvoor moet Jamal over het sociaal-culturele muurtje kijken. "Bij de start van ons project gingen we heel concreet huizen bezoeken en beoordelen. Het is niet evident voor opbouwwerkers om in te schatten hoeveel tijd en geld je daarin moet investeren. Daarom gingen we op zoek naar een expert in die materie om dat voor ons te doen. We hebben middelen aangetrokken om naast de opbouwwerkers ook een renovatiecoördinator aan te werven. Ondertussen willen we dat woonproject verzelfstandigen. Daarom hebben we een bedrijfsleider aangesproken om fondsen te werven en het project in de volle breedte te coachen en te dirigeren."